

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 stycznia 2015 roku - nr (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że E. B. (1) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega od dnia 1 września 2014 roku obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu ani dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawczyni krótko po rozpoczęciu działalności, tj. od dnia 9 listopada 2014 roku wniosła o wypłatę zasiłku macierzyńskiego. Przed rozpoczęciem działalności była natomiast osobą długotrwale bezrobotną. Zdaniem ZUS wnioskodawczyni nie ma wykształcenia związanego z profilem zarejestrowanej działalności (produkcja i sprzedaż wyrobów rymarskich, toreb bagażowych, toreb ręcznych i innych wyrobów kaletniczych). Zawód taki wykonywał natomiast ojciec ubezpieczonej. ZUS wskazał też, że wnioskodawczyni zadeklarowała podstawę wymiaru składek w wysokości 4.500,00 zł, choć mogła skorzystać z preferencyjnej podstawy wymiaru w wysokości 504,00 zł. Zdaniem ZUS zgłoszenie E. B. (2) do ubezpieczeń z tytułu prowadzonej działalności od dnia 1 września 2014 roku miało na celu jedynie uzyskanie prawa do zasiłku macierzyńskiego oraz bezpłatnej opieki zdrowotnej. Zdaniem ZUS wnioskodawczyni nie przedstawiła żadnej dokumentacji na potwierdzenie rzeczywistego wykonywania działalności. ZUS uznał te działania za niezgodne z zasadami współżycia społecznego i za służące jedynie osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych.

/decyzja – k. 2 - 3 verte akt ZUS/

W dniu 9 marca 2015 roku odwołanie od ww. decyzji złożył działający w imieniu wnioskodawczyni pełnomocnik, wnosząc o zmianę decyzji poprzez ustalenie, że E. B. (3) z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej podlega od dnia 1 września 2014 roku obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. Pełnomocnik podniósł, że wnioskodawczyni przedstawiła organowi rentowemu komplet dokumentów, z których wynika działalność gospodarcza była przez nią faktycznie wykonywana od dnia 1 września 2014 roku. Wskazał też, że organ rentowy nie powinien kwestionować zadeklarowanej przez wnioskodawczynię podstawy wymiaru składek. Pełnomocnik podniósł, że ubezpieczona jeszcze przed zarejestrowaniem działalności świadczyła usługi rymarskie na podstawie umów o dzieło, co zostało wykazane dokumentami oraz świadczy o umiejętnościach potrzebnych do prowadzenia działalności o tym profilu. Wskazał też, że faktyczne prowadzenie działalności nie musi się pokrywać z datami zgłoszonymi do odpowiedniej ewidencji.

/odwołanie - k. 2 - 6 akt ZUS/

W odpowiedzi na odwołanie, złożonej w dniu 7 kwietnia 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., wniósł o oddalenie odwołania, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 24 - 25/

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. Pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/stanowiska stron - e-protokół z dn. 20 czerwca 2017 roku - 00:01:12 - 00:01:44; 00:14:37-00:19:24 - płyta - k. 185/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni E. B. (1) prowadzi od dnia 1 września 2014 roku działalność gospodarczą pod nazwą E. R.. Jako miejsce prowadzenia działalności wskazane zostało miejsce zamieszkania wnioskodawczyni - przy ul. (...) lok. 29 w Ł. oraz miejscowość Ł., przy ul. (...)

m. 1. To miejsce zamieszkania rodziców wnioskodawczynie. Znajduje się tam budynek gospodarczy. Przedmiotem prowadzonej działalności jest produkcja toreb bagażowych, toreb ręcznych i podobnych wyrobów kaletniczych, produkcja wyrobów rymarskich.

/wydruk z (...) k. 88; zeznania wnioskodawczynie - e-protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117/

W dniu 1 września 2014 roku K. A. (1) zawarł z E. B. umowę użyczenia lokalu położonego w Ł., przy ul. (...). K. A. (1) jako użyczający oddał wnioskodawczynie wskazany lokal w bezpłatne użytkowanie do prowadzenia działalności gospodarczej.

/umowa - k. 8; zeznania wnioskodawczynie - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161/

K. A. (1) jest ojcem wnioskodawczynie. To on uczył ją rzemiosła. Pomaga wnioskodawczynie w prowadzeniu działalności. Wnioskodawczynie nie ma wykształcenia rymarskiego, ale od dziecka chciała się uczyć od ojca tego zawodu. Rymarzem były K. A. (1) i jego ojciec. Wnioskodawczynie ma wykształcenie wyższe.

zeznania wnioskodawczynie - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka A. P. - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 160; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161 - 161 verte/

Wyposażenie warsztatu rymarskiego należy do ojca wnioskodawczynie.

/zeznania wnioskodawczynie - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161/

Ojciec wnioskodawczynie obecnie jest osobą bezrobotną. Wcześniej pracował jako rymarz. Nie prowadził działalności gospodarczej. Pracował w zawodzie od ukończenia szkoły. Przez 30 lat pracował dla stadniny koni.

zeznania wnioskodawczynie - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161/

Przed zarejestrowaniem działalności wnioskodawczynie nie miała stałej pracy. Pracowała na zastępstwo i na podstawie umów cywilnoprawnych.

zeznania wnioskodawczynie - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117/

Wnioskodawczynie wykonywała na rzecz (...) sp. z o.o. dzieła w postaci pasów inseminacyjnych oraz upręży dla knura. Za wykonanie tych dzieł w 2008 roku wnioskodawczynie otrzymywała wynagrodzenia w wysokości od 1.415,00 zł do 4.010,00 zł

/umowy wraz z rachunkami - k. 11 - 18; zeznanie podatkowe - k. 19 - 20; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161 - 161 verte/

Wnioskodawczynie w okresie od 24 października 2012 roku do dnia 23 listopada 2012 roku była zatrudniona w wymiarze 3/4 etatu w Pierwszym Urzędzie Skarbowym Ł. na stanowisku starszego referenta.

/świadczenie pracy - k. 44 - 44 verte/

Wnioskodawczyni pracowała również na podstawie umowy zlecenia nr (...). Mocą tej umowy Urząd Skarbowy Ł. zlecił wnioskodawczyni ewidencjonowanie w systemie informatycznym tytułów wykonawczych. Umowa zlecenia została zawarta na okres od 13 marca 2013 roku do 30 kwietnia 2013 roku.

/umowa - k. 45 - 45 verte/

Na podstawie umów o dzieło zawieranych od grudnia 2013 roku do marca 2014 roku wnioskodawczyni nanosiła palety kolorów na wzornik. Pobierała z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości od 420,00 zł do 877,00 zł brutto. Dzieła te wykonywała na rzecz Agencji (...).

/umowy wraz z rachunkami - k. 46 - 50/

Wnioskodawczyni produkuje i naprawia wyroby skórzane - są to akcesoria do jazdy konnej, kantary, siodła, ogłowia, lonże, paski do spodni, smycze, obroże, zjeżdżalnie dla dzieci, siedzenia do wózków od widłowych. Wnioskodawczyni naprawia uprząże dla koni.

/zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161; zeznania świadka - A. P. - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 159 - 160/

Do chwili urodzenia dziecka wnioskodawczyni wykonała kantary parciane i skórzane w ilości 3 sztuk, 4 sztuki lonży, 2 sztuki czapraków, 4 paski do spodni, smycz dla psa i 2 obroże, uprząż dla knurów oraz siedzenia do wózków widłowych.

zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka - A. P. - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 159; zeznania świadka J. G. - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 162/

Ciąża wnioskodawczyni została potwierdzona w badaniu ginekologicznym 28 marca 2014 roku. Wnioskodawczyni w początkowym okresie ciąży czuła się źle. Dopiero w drugim trymestrze ciąży jej stan się poprawił. Wnioskodawczyni urodziła córkę w dniu 9 listopada 2014 roku.

/dokumentacja - k. 38 - 42; odpis aktu urodzenia - k. 43; dokumentacja - k. 93, k. 95 - 108, k. 109; zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117/

E. B. (1) zatrudniała na podstawie umowy zlecenia K. A. (1)

w marcu, w maju, w czerwcu oraz w lipcu 2015 roku. Otrzymała z tego tytułu wynagrodzenia w wysokości 507,72 zł brutto w marcu i 1.200,00 zł brutto w pozostałych miesiącach. K. A. (2) wykonywała zamówienia w czasie gdy przebywała na urlopie macierzyńskim.

/zestawienie - k. 51; umowy wraz z rachunkami - k. 52 - 59; zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161/

Wnioskodawczyni usługi wykonuje w Ł., oddalonym od Ł. o ok. 400 km. Wnioskodawczyni mieszkała u rodziców od lipca do końca września 2014 roku.

zeznania wnioskodawczyni - e-protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117/

Wnioskodawczyni wróciła do prowadzenia działalności w listopadzie 2015 roku. Nadal prowadzi działalność. Zyski z niej rosną. Pozyskuje nowych klientów. Odprowadza składkę preferencyjną. Podstawę w wysokości 4.500 zł zgłosiła w okresie zwiększonej ilości zleceń.

/zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:14:37 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zestawienia - k. 60 - 69/

Okres wakacyjny jest okresem świadczenia usług rymarskich. Sezon jeździecki trwa od wiosny do jesieni. Zaczyna się w marcu. Najwięcej zamówień jest od lipca do października. Zimą nie ma zamówień.

/zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161 verte/

Wnioskodawczyni otrzymuje zlecenia od klientów z Ł. i z okolic.

/zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka - A. P. - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 159; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161/

Na co dzień wnioskodawczyni mieszka z mężem w Ł.. Do Ł. wnioskodawczyni jeździ raz na dwa tygodnie. Przebywa u rodziców z dzieckiem w okresie wakacyjnym.

zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161 verte/

Kiedy wnioskodawczyni nie ma w Ł., to jej rodzice przyjmują zamówienia i płatności. Rodzice przekazują jej potem pieniądze. Wnioskodawczyni wykonuje zamówienia, kiedy przyjeżdżała do Ł..

zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:14:37 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka - A. P. - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 160; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161 verte/

Zamówienia są opłacane głównie gotówką.

zeznania wnioskodawczyni - protokół z dnia 20 czerwca 2017 roku - 00:02:53 - 00:10:01 - płyta - k. 185 w zw. z e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka - A. P. - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 159; zeznania świadka J. G. - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 162/

Wnioskodawczyni z tytułu prowadzonej działalności we wrześniu 2014 roku osiągnęła przychody w wysokości 1.945,00 zł. W październiku przychód ten wyniósł 4.466,00 zł. Ponownie wnioskodawczyni zaczęła osiągać przychody od maja 2015 roku w wysokości od 2.110,00 zł do 4.260,00 zł.

/zestawienia - k. 60 - 69; dowody wewnętrzne sprzedaży - k. 70 - 87/

Wnioskodawczyni ma nadzieję na rozwinięcie swojej działalności również w Ł..

/zeznania wnioskodawczyni - e - protokół z dnia 19 stycznia 2016 roku - 00:01:43 - 00:36:30 - płyta - k. 117; zeznania świadka K. A. (1) - protokół z dnia 4 lipca 2016 roku - k. 161 verte/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach ZUS, a także na podstawie zeznań wnioskodawczynie oraz świadków: K. A. (1), A. P. oraz J. G..

Zgromadzone dokumenty, zeznania wnioskodawczynie oraz zeznania świadków nie budzą wątpliwości, co do ich wiarygodności, znajdują potwierdzenie w załączonej dokumentacji osobowej, uzupełniają się wzajemnie i stanowią tym samym wiarygodne źródło dowodowe.

Zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy potwierdza stanowisko wnioskodawczynie, że faktycznie prowadziła działalność gospodarczą od dnia 1 września 2014 roku.

Wszystkie podnoszone przez ZUS argumenty zostały obalone w toku niniejszego postępowania. Wnioskodawczynie przedstawiła pełną dokumentację księgową prowadzonej działalności, w której wykazała, kiedy i z jakiego tytułu otrzymywała przychody. Świadkowie potwierdzili, że korzystali z usług wnioskodawczynie. Wnioskodawczynie przyznała, że przejęła warsztat od ojca, który nauczył ją zawodu. Wnioskodawczynie nie przeczyła, że działalność zarejestrowała będąc już w zaawansowanej ciąży, co jednak w żaden sposób nie przeszkadzało jej w wykonywaniu zamówień. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że wnioskodawczynie na podstawie umów cywilnoprawnych już wcześniej zajmowała się usługami rymarskim. Do działalności tej powróciła po urlopie macierzyńskim i nadal ją rozwija.

Zarzuty podnoszone przez pełnomocnika ZUS zdają się dotyczyć głównie zadeklarowanej podstawy wymiaru składek w wysokości 4.500,00 zł, mimo prawa do skorzystania ze składki preferencyjnej. Zarzuty te w niniejszym postępowaniu nie mają jednak uzasadnienia, ponieważ zgodnie z uchwałą 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2010 roku, sygn. akt II UZP 1/10 Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie E. B. (2) zasługuje na uwzględnienie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1442 ze zm.) obowiązkowym ubezpieczeniem: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na podstawie art. 13 ust. 4 powołanej ustawy osoby fizyczne prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Artykuł 11 ust 2 ustawy stanowi zaś, że dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi prowadzące pozarolniczą działalność (w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5).

Ponadto zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy systemowej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka

w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Na mocy art. 18a ust. 1 ww. ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Kwestią sporną w rozpoznawanej sprawie było, czy E. B. (1) faktycznie rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej od dnia 1 września 2014 roku, z czym wiąże się podleganie ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

W pierwszej kolejności odnieść należy się zatem do definicji działalności gospodarczej, która zawarta jest w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (t. j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 672 ze zm.). Zgodnie z powołanym przepisem działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Cechami działalności gospodarczej są zatem jej zawodowy (stały) charakter, związana z nim powtarzalność podejmowanych działań, podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym (tak też SN

w uchwale 7 sędziów z dnia 6 grudnia 1991 roku, sygn. akt III CZP 117/91, publ. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65).

Podkreśla się także, że dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności

w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry czas, a ponadto związana jest

z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16).

Ocena, czy podejmowane czynności rzeczywiście zmierzają bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy, w tym zamiaru osoby deklarującej prowadzenie działalności gospodarczej.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że E. B. (1) zarejestrowała swoją działalność od dnia 1 września 2014 roku, ale już wcześniej przygotowywała się do zawodu rymarza i wykonywała usługi w tym zakresie na podstawie umów o dzieło. Nie jest zatem prawdą, co podnosił organ rentowy, że wnioskodawczyni nie miała kwalifikacji ani doświadczenia potrzebnego do otworzenia działalności rymarskiej. Przeciwnie wnioskodawczyni doświadczenia to zdobywała od dawna, ucząc się zawodu od swojego ojca. Nie potwierdziły się też twierdzenia organu rentowego, że wnioskodawczyni była przed podjęciem działalności długotrwale bezrobotna.

Odnosząc się dalej do zarzutów organu rentowego, że rozpoczęcie działalności miało pozorny charakter i zmierzało jedynie do skorzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych w związku z ciążą, wskazać należy, że w świetle wyżej przytoczonych ustaleń jest to nieuprawnione. Istotnym jest bowiem jedynie, czy wnioskodawczyni rzeczywiście wykonywała zarejestrowaną działalność. Cięża ma w tym zakresie znaczenie drugorzędne.

Dodać należy w tym miejscu, że podjęcie i prowadzenie działalności nawet w zaawansowanej ciąży nie stanowi przeszkody do podlegania ubezpieczeniom społecznym w aspekcie wykonywania jej w sposób ciągły w rozumieniu art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tak też SN w wyroku z dnia 16 stycznia 2014 roku, sygn. I UK 235/13).

Wracając jeszcze do kwestii wysokości zadeklarowanej podstawy wymiaru składek, wskazać trzeba, że wysokość podstawy wymiaru nie ma znaczenia dla oceny podlegania przez wnioskodawczynię ubezpieczeniom społecznym.

Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale 7 sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 roku, zapadłej w sprawie o sygn. akt II UZP 1/10, zgodnie z którym Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (OSNP 2010/21-22/267, LEX nr (...)).

Sąd Najwyższy wskazał, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu (art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej), a ubezpieczeniu chorobowemu na zasadzie dobrowolności (art. 11 ust. 2 ustawy systemowej). Objęcie ochroną ubezpieczeniową wiąże się z powstaniem obowiązku opłacania składek. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, w myśl art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, określa zawsze podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, jedynie z ograniczeniem wynikającym z art. 20 ust. 3 ustawy systemowej, zgodnie z którym podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób, które ubezpieczeniu chorobowemu podlegają dobrowolnie, nie może przekraczać miesięcznie 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 10. W rezultacie zakwestionowanie zadeklarowanej podstawy wymiaru składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe powoduje także zakwestionowanie podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe. Analiza art. 18 ustawy systemowej prowadzi do wniosku, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność została określona inaczej niż w przypadku ubezpieczonych, co do których podstawę tę odniesiono do przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 4 pkt 9 i 10) lub kwoty uposażenia, wynagrodzenia bądź innego rodzaju świadczenia. Łączy się to ze specyfiką działalności prowadzonej na własny rachunek i trudnościami przy określaniu przychodu z tej działalności. Z tych względów określenie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ustawodawca pozostawił osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 8 ustawy. W konsekwencji w przypadku tych ubezpieczonych obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody i w jakiej wysokości. W odniesieniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego tych osób ustawodawca zastrzegł, jak wskazano wyżej, górną kwotę graniczną podstawy wymiaru składek w wysokości 250% przeciętnego miesięcznego

wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Inaczej rzecz ujmując, wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność pozarolniczą w przedziale od 60% do 250% przeciętnego wynagrodzenia zależy wyłącznie od deklaracji ubezpieczonego, nie mając żadnego odniesienia do osiąganego przez te osoby przychodu. Po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność istnieje zatem uprawnienie do zadeklarowania w granicach zakreślonych ustawą dowolnej kwoty jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wobec czego sposób w jaki realizuje to uprawnienie zależy wyłącznie od jej decyzji. Ingerencja w tę sferę jakiegokolwiek innego podmiotu jest więc niedopuszczalna, chyba że ma wyraźne umocowanie w przepisach.

Nie świetle powyższego nie ma zatem znaczenia, że wnioskodawczyni była uprawniona do opłacania składki preferencyjnej na podstawie art. 18a ust. 1 ww. ustawy systemowej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715).

W rozpoznawanej sprawie brak jest podstaw do uznania, że wnioskodawczyni nie prowadziła faktycznie działalności gospodarczej od dnia 1 września 2014 roku, a w konsekwencji, że nie podlega od tego momentu obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu ani dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. E. B. (1) rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej, a po urodzeniu dziecka i zakończeniu urlopu macierzyńskiego nadal ją kontynuuje. Organ rentowy nie udowodnił swoich twierdzeń. Wnioskodawczyni zaś wykazała, że pozarolniczą działalność gospodarczą prowadzi od dnia 1 września 2014 roku.

Jeszcze raz należy podkreślić, że cechą działalności gospodarczej jest prowadzenie jej w sposób zorganizowany i ciągły. Jednocześnie osoba, która podjęła pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo, jeżeli nie ma innego tytułu do ubezpieczeń, od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia jej zaprzestania, bez względu na to czy w ramach danej działalności osiąga przychody czy też ich nie osiąga, jeżeli pozostaje w gotowości do prowadzenia tej działalności.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że wnioskodawczyni E. B. (3) jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom : emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 września 2014 roku.

Ze względu na wynik postępowania Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. 2013, poz. 490) w brzmieniu nadanym przez § 1 pkt 3b Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015 roku zmieniającego rozporządzenia w sprawie opłat za czynności

radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1078).

Sąd zastosował ww. rozporządzenie z uwagi na datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji. Nie miało zatem zastosowania Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804), które obowiązuje od dnia 1 stycznia 2016 roku (zmienione Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1667)) i stanowi w § 21, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Sąd zasądził zatem od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczyni E. B. (3) kwotę 180,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.

21 sierpnia 2017 roku

M. U.